

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2019 ел, 6 июнь

г.Казань

КАРАР

№ 474

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 – 2025 елларга Татарстан Республикасы мәгарифен һәм фәннен үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2014 ел, 22 февраль, 110 нчы карары белән расланган «2014 – 2025 елларга Татарстан Республикасы мәгарифен һәм фәннен үстерү» дәүләт программасына үзгәрешләр кертү хакында

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты **КАРАР БИРӘ:**

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 – 2025 елларга Татарстан Республикасы мәгарифен һәм фәннен үстерү» дәүләт программасын раслау турында» 2014 ел, 22 февраль, 110 нчы карары белән (Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2014 ел, 30 декабрь, 1063 нче; 2015 ел, 8 май, 333 нче; 2015 ел, 17 июнь, 444 нче; 2015 ел, 30 ноябрь, 906 нчы; 2016 ел, 30 март, 181 нче; 2016 ел, 25 май, 349 нчы; 2016 ел, 13 сентябрь, 640 нчы; 2016 ел, 21 сентябрь, 670 нче; 2016 ел, 28 ноябрь, 877 нче; 2017 ел, 25 гыйнвар, 29 нчы; 2017 ел, 28 апрель, 254 нче; 2017 ел, 26 июнь, 430 нчы; 2017 ел, 12 август, 568 нче; 2017 ел, 6 октябрь, 766 нчы; 2017 ел, 11 декабрь, 967 нче; 2018 ел, 27 март, 176 нчы; 2018 ел, 10 май, 343 нче; 2018 ел, 29 август, 735 нче; 2018 ел, 20 декабрь, 1198 нче; 2019 ел, 16 гыйнвар, 12 нче; 2019 ел, 13 февраль, 102 нче карарлары белән кертелгән үзгәрешләрне исәпкә алып) расланган «2014 – 2025 елларга Татарстан Республикасы мәгарифен һәм фәннен үстерү» дәүләт программасына (алга таба – Программа) түбәндәге үзгәрешләрне кертергә:

Программа паспортында:

«Еллар һәм чыганаclar буенча бүлеп, Программаны финанслау күләмнәре» юлын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«Еллар һәм чыганаclar буенча бүлеп, Программаны финанслау күләмнәре»	Программаның бюджет ассигнованиеләре күләмнәре федераль бюджет һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән 377 280 616,33 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән түбәндәге еллар буенча: 2014 ел – 30 831 624,92 мең сум (шул исәптән капитал салуларга – 3 276 380,3 мең сум); 2015 ел – 40 434 999,8 мең сум (шул исәптән капитал салуларга – 10 287 192,8 мең сум); 2016 ел – 42 370 549,4 мең сум (шул исәптән капитал салуларга – 12 319 020,9 мең сум); 2017 ел – 39 584 370,3 мең сум (шул исәптән капитал салуларга – 8 141 860,8 мең сум); 2018 ел – 65 440 908,71 мең сум (шул исәптән капитал салуларга – 15 892 374,91 мең сум); 2019 ел – 59 202 986,6 мең сум (шул исәптән капитал салуларга – 16 900 942,7 мең сум); 2020 ел – 49 700 151,6 мең сум (шул исәптән капитал салуларга – 13 207 437,8 мең сум). 2021 ел – 49 715 025,0 мең сум (шул исәптән капитал салуларга – 13 185 416,7 мең сум). 2022 – 2025 елларга акча күләме тиешле финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турындагы Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.»;
--	--

«Еллар буенча бүлеп Программа максатларын һәм бурычларын гамәлгә ашырудан көтелә торган соңгы нәтижәләр (нәтижәләрне бәяләү индикаторлары)» юлына түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

«ведомство карамагындагы учреждениеләр тарафыннан түләүле хезмәтләр күрсәтүдән керемнәр күләмнәренең план күрсәткечләрен 100 процентка кадәр үтәү»;
 Программаның 3 бүлеген түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Программаның ресурслар белән тәмин ителешен нигезләү»

Программаның бюджет ассигнованиеләре күләмнәре федераль бюджет һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән 377 280 616,33 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән түбәндәге еллар буенча:

2014 ел – 30 831 624,92 мең сум (шул исәптән капитал салуларга – 3 276 380,3 мең сум);

2015 ел – 40 434 999,8 мең сум (шул исәптән капитал салуларга – 10 287 192,8 мең сум);

2016 ел – 42 370 549,4 мең сум (шул исәптән капитал салуларга – 12 319 020,9 мең сум);

2017 ел – 39 584 370,3 мең сум (шул исәптән капитал салуларга – 8 141 860,8 мең сум);

2018 ел – 65 440 908,71 мең сум (шул исәптән капитал салуларга – 15 892 374,91 мең сум);

2019 ел – 59 202 986,6 мең сум (шул исәптән капитал салуларга – 16 900 942,7 мең сум);

2020 ел – 49 700 151,6 мең сум (шул исәптән капитал салуларга – 13 207 437,8 мең сум).

2021 ел – 49 715 025,0 мең сум (шул исәптән капитал салуларга – 13 185 416,7 мең сум).

2022 – 2025 елларга акча күләме тиешле финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турындагы Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.»;

Программага 2 нче кушымтаны яңа редакциядә бәян итәргә (карарга теркәлә);

«2014 – 2025 елларга мәктәпкәчә белем бирүне, инклюзив белем бирүне кертәп, үстерү һәм бу өлкә хезмәткәрләре квалификациясен күтәрү» ярдәмче программасында:

ярдәмче программа паспортының «Еллар һәм чыганаclar буенча бүлеп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре» юлын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Еллар һәм чыганаclar буенча бүлеп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре»	Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән Ярдәмче программа чараларын финанслау күләме 52 881 917,82 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән түбәндәге еллар буенча: 2014 ел – 5 207 196,08 мең сум; 2015 ел – 5 613 039,5 мең сум; 2016 ел – 5 944 694,4 мең сум; 2017 ел – 5 872 878,8 мең сум; 2018 ел – 7 541 911,74 мең сум; 2019 ел – 7 633 318,5 мең сум; 2020 ел – 7 534 439,4 мең сум; 2021 ел – 7 534 439,4 мең сум. 2021 – 2025 елларга акча күләме тиешле финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.»;
--	--

Ярдәмче программаның 3 бүлеген түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Ярдәмче программаның ресурслар белән тәмин ителешен нигезләү»

Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән Ярдәмче программа чараларын финанслау күләме 52 881 917,82 мең сум тәшкил итәчәк, шул исәптән түбәндәге еллар буенча:

2014 ел – 5 207 196,08 мең сум;
 2015 ел – 5 613 039,5 мең сум;
 2016 ел – 5 944 694,4 мең сум;
 2017 ел – 5 872 878,8 мең сум;
 2018 ел – 7 541 911,74 мең сум;
 2019 ел – 7 633 318,5 мең сум;
 2020 ел – 7 534 439,4 мең сум;
 2021 ел – 7 534 439,4 мең сум.

2021 – 2025 елларга акча күләме тиешле финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә»;

ярдәмче программага 1 нче кушымтаны яңа редакциядә бәян итәргә (карарга теркәлә);

«2014 – 2025 елларга гомуми белем бирүне, инклюзив белем бирүне кертәп, үстерү һәм бу өлкә хезмәткәрләре квалификациясен күтәрү» ярдәмче программасында:

ярдәмче программа паспортында:

«Еллар һәм чыганаclar буенча бүлөп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре» юлын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

<p>«Еллар һәм чыганаclar буенча бүлөп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре</p>	<p>Федераль бюджет һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән Ярдәмче программа чараларын финанслау күләме 158 468 181,04 мең сум тәшкил итә, шул исәптән түбәндәге еллар буенча:</p> <p>2014 ел – 17 205 591,64 мең сум; 2015 ел – 18 902 517,8 мең сум; 2016 ел – 18 161 160,9 мең сум; 2017 ел – 18 684 936,6 мең сум; 2018 ел – 20 796 481,8 мең сум; 2019 ел – 22 165 602,5 мең сум; 2020 ел – 21 264 996,1 мең сум; 2021 ел – 21 286 893,7 мең сум.</p> <p>2021 – 2025 елларга акча күләме тиешле финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә»;</p>
--	---

Ярдәмче программа максатларын һәм бурычларын тормышка ашырудан көтелә торган соңгы нәтижәләр (нәтижәләрен бәяләү индикаторлары)» юлында:

икенче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«гомуми белем бирү оешмаларында белем алуучыларның гомуми санының федераль дәүләт белем бирү стандартлары (алга таба – ФДБС) нигезендә гомуми белем бирү оешмаларында укучыларның гомуми санының чагыштырма авырлыгы 100 процентка кадәр арттыру;»;

егерме сизгенче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«гомуми белем бирүнең төбәк системаларының гомуми санында уку елы нәтижәләре буенча түбән белем бирү нәтижәләрен күрсәткән гомуми белем бирү оешмаларында һәм начар социаль шартларда эшләүче гомуми белем бирү оешмаларында белем бирүнең сыйфатын күтәрү чаралары эшләнгән һәм тормышка ашырылган гомуми белем бирү оешмаларының төбәк системалары өлешен 2022 елга 76 процентка кадәр арттыру;»;

утыз икенче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«гомуми белем бирүнең муниципаль системаларының гомуми санында уку елы нәтижәләре буенча түбән белем бирү нәтижәләрен күрсәткән гомуми белем бирү оешмаларында һәм начар социаль шартларда эшләүче гомуми белем бирү оешмаларында белем бирүнең сыйфатын күтәрү чаралары эшләнгән һәм тормышка ашырылган гомуми белем бирү оешмаларының муниципаль системалары өлешен 2022 елга 100 процент дәрәжәсендә саклап калу;»;

түбәндәге эчтәлекле абзацлар өстәргә:

«Россия Федерациясе субъектында уку предметларын (предмет өлкәләрен) укыту концепцияләрен исәпкә алып, гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы муниципаль берәмлекләр өлешен 55 процентка кадәр арттыру;

Дәүләт хезмәтләренен бердәм порталында (ДХБП) белем бирү нәтижәләрен теркәүне, индивидуаль укыту планын карауны, электрон формада белем бирү хезмәтләрен һәм дәүләт хезмәтләрен алу буенча сервисларны үз эченә алган цифрлы мәгариф профиленә керү мөмкинлеген тәэмин итүче «Мәгариф» шәхси кабинеты ачык булган гомуми белем бирү, балалар өчен белем бирү һәм урта һөнәри белем бирү программалары буенча белем алуучылар өлешен Татарстан Республикасында күрсәтелгән программалар буенча укучыларның гомуми санында 70 процентка кадәр арттыру,

гомуми белем бирү һәм урта һөнәри белем бирү буенча белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы мәгариф оешмаларында бер тапкыр тапшырылган беренчел мәгълүматлар нигезендә барлыкка килә торган норматив хокукый актлар белән расланган ведомство һәм статистик хисапчылык документлары өлешен 90 процентка кадәр арттыру;»;

ярдәмче программаның 2 бүлегендә:

8 бүлекчәдә:

бишенче абзацта «2020» саннарын «2022» саннарына алмаштырырга;

унынчы абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«5. Мәктәп китапханәләре фондларын нәфис, тармак, энциклопедик әдәбият, сүзлекләр белән тулыландыру, шул исәптән электрон китапханәләргә керү мөмкинлеген бирү.»;

18 бүлекчәдә:

егерме икенче абзац һәм таблица үз көчен югалткан дип санарга;
түбәндәге эчтәлекле абзацлар өстәргә:

«Мәгарифне үстерү» Россия Федерациясе дәүләт программасының «Яңа ФГОС нигезендә конкрет өлкәләргә модернизацияләү концепцияләрен эшләү, мәгарифне үстерү һәм чөлгә методик берләшмәләргә ярдәм итү буенча төбәк программаларын гамәлгә ашыру юлы белән уку технологияләрен һәм эчтәлеген модернизацияләү» чарасы кысаларында 2018 елда – 2019 елларда стажирка үтү урыны («Татарстан Республикасы Мәгарифне үстерү институты» дәүләт автоном өстәмә һөнәри белем бирү мәгариф учреждениесе базасында) һәм база мәйданчыклары чөлгә (гомуми белем бирү оешмаларында) төзелде, алар территориясендә расланган һөнәри үсеш программалары буенча квалификация күтәрү программаларының бер өлеше гамәлгә ашырыла.

2020-2022 елларда түбәндәге көтелә торган нәтижәләр белән стажировка һәм база мәйданчыклары эшчәнлеген дәвам итү планлаштырыла:

1) федераль дәүләт белем бирү стандартларын исәпкә алып гомуми белем программаларын һәм фән, метапредметлы һәм шәхси нәтижәләргә ирешү өлешендә уку предметларын уку концепцияләрен гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы гомуми белем бирү оешмалары педагогик хезмәткәрләре; федераль дәүләт белем бирү стандартларын исәпкә алып гомуми белем программаларын һәм уку предметларын уку концепцияләрен (предмет өлкәләрен) гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча Татарстан Республикасы һәм Россия Федерациясе башка субъектлары гомуми белем бирү оешмаларының идарәче хезмәткәрләре (директорлар, директор урынбасарлары); мәгариф өлкәсендә федераль дәүләт белем бирү стандартларын һәм уку предметларын (предмет өлкәләрен) уку концепцияләрен гамәлгә кертү һәм гамәлгә ашыру мәсьәләләрен алып баручы Татарстан Республикасы муниципаль районнары һәм шәһәр округлары жирле үзидарә органнары белгечләре квалификациясен күтәрү;

2) төбәк дәрәжәсендә кабул ителгән уку предметлары (предмет өлкәләре) концепцияләрен кертү һәм гамәлгә ашыруның «юл картасын» эшләү (эшләп бетерү);

3) предмет фәннәре (предмет өлкәләре) буенча предмет укучыларының (шул исәптән чөлгә методик берләшмәләреннән) ижтимагый-профессиональ берләшмәләрен төзү һәм аларга ярдәм итү;

4) түбәндәге юнәлешләр буенча иң яхшы төбәк тәҗрибәләрен ачыклау, тасвирлау һәм бәйсез экспертиза:

федераль дәүләт белем бирү стандартларын һәм уку предметларын укуның концепцияләрен исәпкә алып төп гомуми белем программаларын эшләү һәм гамәлгә ашыру;

сәламәтлекләре мөмкинлекләре чикләнгән балаларны уку;

федераль дәүләт белем бирү стандартларын һәм уку предметларын укуның концепцияләрен исәпкә алып төп гомуми белем программаларын гамәлгә ашыруда мәктәп мәгълүмат китапханә системасының (ММКС) катнашуы;

уку предметларын (предмет өлкәләрен) укуның концепцияләрен исәпкә алып федераль дәүләт белем бирү стандартларының предмет, метапредмет һәм шәхси нәтижәләренә ирешү өчен гомуми һәм өстәмә белемне интеграцияләү;

федераль дәүләт белем бирү стандартларын һәм уку предметларын (предмет өлкәләрен) укуту концепцияләрен исәпкә алып төп гомуми белем программаларын гамәлгә ашыру мәсьәләләре буенча идарәче һәм педагогик хезмәткәрләрнең квалификациясен күтәрү;

5) төбәк конкурсы барышында ачыкланган иң яхшы тәҗрибәләргә гавами тәҗдир итү максаты белән төбәкара һәм төбәк чаралар үткәрү;

б) иң яхшы тәҗрибәләр белән бөтенроссия чараларында катнашу.»;

19 бүлекчәдә:

кырык дүртенче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2017-2019 елларга, шулай ук 2020 – 2022 елларга имин булмаган мәктәпләр үсешенә ярдәм итүче төп чаралар түбәндәгеләр булчак:»;

түбәндәге эчтәлекле абзацлар өстәргә:

«9. Гомуми белем бирү оешмаларына мәгълүмати-методик ярдәм күрсәтү өчен төбәк һәм муниципаль инфраструктура булдыру; гомуми белем бирү оешмаларын һәм әлеге оешмаларның педагогларын консультация һәм тьюторлык белән тәмин итү.

10. Белем бирүнең сыйфатын күтәрү буенча мәктәп программаларын эшләү.

11. Уку нәтиҗәләре түбән булган мәктәпләр һәм начар социаль шартларда эшләүче мәктәпләр, партнерлар булган мәктәпләр (консультация, методик, оештыру һәм башка төр ярдәм күрсәтү өчен шартлар булган мәгариф оешмалары) белән мәктәпләрнең партнерлык килешүләрен (хезмәттәшлек турында килешүләр) төзү.

12. Проект тематикасы буенча гомуми белем бирү оешмалары арасында тәҗрибә алмашу буенча төбәкара, төбәк, муниципаль чаралар үткәрү.»;

28 бүлекчә исемен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«28. «Мәгариф» илкүләм проекты кысаларында «Заманча мәктәп» төбәк проектының гамәлгә ашыру (шул исәптән укучыларда заманча технологик һәм гуманитар күнекмәләр формалаштыру өчен матди-техник базаны яңарту чаралары; сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән балаларга белем бирүгә ярдәм итүгә юнәлдерелгән чаралар)»;

28.1 бүлекчәнең беренче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2019 елда Татарстан Республикасында укучыларда заманча технологик һәм гуманитар күнекмәләр формалаштыру өчен матди-техник базаны яңарту чаралары кысаларында авыл районнарының 97 мәктәбе базасында цифрлы һәм гуманитар профильдәге белем бирү үзәкләре төзеләчәк. 2020 елда – 200 авыл мәктәбе базасында, 2021 елда – 250 авыл мәктәбе базасында, 2022 елда – 300 авыл мәктәбе базасында, 2023 елда – 400 авыл мәктәбе базасында, 2024 елда 500 авыл мәктәбе (үсә баручы нәтиҗә белән).»;

28.2 бүлекчәнең икенче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2019 елда Татарстан Республикасының 17 мәгариф оешмасында, 2020 елда – 24 мәктәптә (үсә торган нәтиҗә), 2021 елда – 32 мәктәптә, 2022 елда – 40 мәктәптә, 2023 елда – 47 мәктәптә, 2024 елда 54 мәктәптә яңадан жиһазландыру булчак.

Чараларны гамәлгә ашыру нәтиҗәсендә «Технология» предметы өлкәсе һәм башка предмет өлкәләре эчтәлегә һәм методлары яңартылган Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре өлеше 2024 елга 100 процент тәшкил итәчәк.»;

30 бүлекчәне түбэндәге редакциядә баян итәргә:

«30. «Мәгариф» илкүләм проекты кысаларында «Цифрлы белем бирү мохите» төбәк проектының гамәлгә ашыру (шул исәптән гомуми белем бирү оешмаларында һәм һөнәри белем бирү оешмаларында цифрлы белем бирү мохитенең максатчан моделен гамәлгә кертү; «IT-куб» балалар үсешенең төп үзәкләрен булдыру)

«Мәгариф» милли проекты кысаларында «Цифрлы белем бирү мохите» төбәк проекты 2024 елга барлык төр һәм дәрәжәләрдәге белем бирүнең югары сыйфатын һәм үтемлелеген тәмин итүче заманча һәм куркынычсыз цифрлы белем бирү мохите булдыруга юнәлдерелгән.

«Цифрлы белем бирү мохите» төбәк проектының гамәлгә ашыру кысаларында Татарстан Республикасы территориясендә барлык белем бирү оешмаларында укучылар, педагоглар һәм административ-идарә персоналы өчен «цифрлы компетенцияләр» профильләрен булдыру, индивидуаль уку планнарын (программаларын) төзү һәм гамәлгә ашыру, шул исәптән аттестация чараларын узганда онлайн-курслар үтү нәтижеләрен исәпләү хокукы белән, административ белем бирү тирәлеген автоматизацияләү; идарә итү һәм процессларны тәмин итүче; белем бирү сыйфатын баяләү процедуралары үткөрү планлаштырыла. Белем бирү оешмалары эшчәнлеген оптимальләштерү, мәгариф оешмалары хисапларын электрон рәвешкә күчерү һәм аны автомат рәвештә формалаштыру тәмин ителәчәк.

Татарстан Республикасында белем бирү сыйфатын күтәрү максатларында барлык белем бирү оешмалары да тотрыклы һәм тиз интернет-элементә белән тәмин ителәчәк. Барлык типтагы белем бирү оешмалары рәсми сайтларның мәгълүмати тулылануын һәм функциональ мөмкинлекләрен яңартчак.

«Цифрлы белем бирү мохите» төбәк проектының гамәлгә ашыру кысаларында заманча цифрлы белем бирү мохите булдыруны тәмин итү максатларында 2019 елда Татарстан Республикасында 27 мәгариф оешмасында (12 гомуми белем бирү оешмасы, 14 урта һөнәри белем бирү оешмасы) цифрлы белем бирү мохитенең максатчан моделе кертеләчәк. 2020-2024 елларда әлеге чара 26 белем бирү оешмасы ярдәме белән ел саен дәвам итәчәк.

2024 елга Татарстан Республикасының барлык муниципаль берәмлекләрендә гомуми белем бирү һәм урта һөнәри белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы мәгариф оешмаларында цифрлы белем бирү мохитенең максатчан моделе кертеләчәк.

Цифрлы белем бирү мохитенең федераль мәгълүмат-сервис платформасын кулланып белем бирү эшчәнлеген гамәлгә ашыручы гомуми белем бирү, балаларга өстәмә белем бирү һәм урта һөнәри белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы белем бирү оешмалары өлеше 2024 елга гомуми белем бирү оешмаларының 95 процентын тәшкил итәчәк.

«IT-куб» балалар үсешенең төп үзәкләрен булдыру чаралары кысаларында 2021 елда «Әлмәт политехник техникумы» дөүләт автоном һөнәри белем бирү учреждениесе базасында балаларны цифрлы үстерү үзәген төзү планлаштырыла.

Үзәкне булдыру зарурлыгы заманча дөньяны мәгълүматлаштыру һәм компьютерлаштыру дәрәжәсен арттыру, шулай ук IT-ижатка балаларны һәм яшүсмерләрне жәлеп итүгә юнәлдерелгән мәктәптән тыш эшнәң яңа системасын формалаштыру буенча чаралар һәм чаралар комплексын гамәлгә ашыруның актуальлеге белән бәйле.

«IT-куб» IT-ижат балалар үзәгендә белем бирү хезмәтләре түбәндәге юнәлешләр буенча күрсәтеләчәк:

Python программалаштыру,
Java программалаштыру нигезләре,
мобиль эшләү,
системалы идарә итү,
цифрлы гигиена һәм зур мәгълүматлар белән эш,
С- төр телләрдә программалаштыруның төп күнекмәләре.

Әлеге чараны гамәлгә ашыру үсеп килүче буын арасында инфраструктура-эчтәлекле дәрәжәдә цифрлаштыру өлкәсендә компетенцияләренә алга этәрүне тәмин итәргә мөмкинлек бирәчәк (заманча мәгълүмати технологияләр, ясалма интеллект, зур мәгълүматлар, болыт киңлекләре, программалаштыру һәм цифрлы операцияләр белән идарә итү).»;

31 бүлекчәне түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«31. «Мәгариф» илкүләм проекты кысаларында «Киләчәк укытучысы» төбәк проектының гамәлгә ашыру (шул исәптән педагогик хезмәткәрләренң һөнәри осталыгын өзлексез күтәрү үзәкләре һәм мәгариф системасының аккредитация үзәкләре булдыру)

«Мәгариф» илкүләм проекты кысаларында «Киләчәк укытучысы» төбәк проекты 2024 елга Татарстан Республикасы гомуми белем бирү оешмалары укытучыларының кимендә 50 процентын үз эченә алган педагогик хезмәткәрләренң һөнәри үсеш милли системасын гамәлгә кертүгә юнәлдерелгән.

«Киләчәк укытучысы» төбәк проектының гамәлгә ашыру кысаларында мәгариф системасы хезмәткәрләренң һөнәри осталыгын өзлексез үстерү буенча системалы эш оештырылачак һәм квалификация күтәрү программаларының эчтәлеге яңартылачак. Проектның нигезе – педагогик хезмәткәрләренң квалификациясен өзлексез һәм планлы рәвештә күтәрү өчен шартлар (система) булдыру, шул исәптән заманча цифрлы технологияләренә куллану, һөнәри ассоциацияләрдә, тәҗрибә һәм иң яхшы тәҗрибәләр алмашу программаларында катнашу һәм формалаштыру, эш бирүчеләренә өстәмә һөнәри белем бирүгә жәлеп итү, шул исәптән стажировкалар формасында да.

35 яшькә кадәрге укытучыларның 70 проценты беренче өч елда төрле ярдәм һәм булышлык күрсәтү формаларына жәлеп ителәчәк. Чара практик белгечләренә, шулай ук вузларның профессор-укытучылар составы вәкилләрен алып бару системасына жәлеп итүне күздә тотып, бу исә һөнәри осталык дәрәжәсен һәм белем бирүнең сыйфатын күтәрергә ярдәм итәчәк.

Моннан тыш, педагогик хезмәткәрләрнең һөнәри үсеш милли системасын үстерү кысаларында гомуми белем һәм өстәмә белем бирү системасындагы педагогик хезмәткәрләрнең 10 проценттан да ким булмаган һөнәри квалификацияне ихтыярый бәйсез бәяләүне үткәрү күздә тотыла. Татарстан Республикасында, Россия Федерациясенең башка субъектлары белән беррәттән, гомуми белем бирү оешмалары житәкчеләрен аттестацияләү системасы кертеләчәк.

Милли проектның төп күрсәткечләреннән берсе – педагогик хезмәткәрнең (житәкченең) югары һөнәри статусын, педагогик (идарә) эшчәнлегенең нинди дә булса өлкәсендә аның квалификациясе дәрәжәсен раслау максаты белән педагогик хезмәткәрләрнең һөнәри осталыгын өзлексез күтәрү үзәкләрен һәм Россия Федерациясе субъектларында педагогик хезмәткәрләрнең һөнәри осталыгын бәяләү үзәген булдыру, педагогик хезмәткәрләрнең өзлексез һөнәри осталык системасын үстерү.

Югарыда аталган үзәкләр булдыру түбәндәге нәтижеләрне күздә тотып:

шәхсиләштерелгән якин килү нигезендә һөнәри стандартлар нигезендә өстәмә һөнәри белем бирүнең төбәк системасын үстерү;

педагогик хезмәткәрләрнең һөнәри осталыгын үстерүнең яңа моделен гамәлгә кертү;

Татарстан Республикасы педагогларының һөнәри осталыгын һәм квалификациясен бәяләү үзәген төзү һәм эшләтү;

практиканың яңа рәвешләрен, мәгариф оешмаларының челтәр хезмәттәшлеге механизмнарын үз эченә алган житәкче һәм педагогик хезмәткәрләрне сыгылмалы күп дәрәжәле әзерләү буенча тәкъдимнәр эшләү.

2022 елда Татарстан Республикасының федераль конкурс сайлап алуларында катнашуы нәтижәсендә һөнәри осталыкны өзлексез күтәрү үзәкләре челтәрен һәм аккредитация үзәген булдыру планлаштырыла. Һөнәри осталыкны өзлексез күтәрү үзәкләрен (кимендә 6 үзәк) югары, һөнәри һәм өстәмә һөнәри белем бирү оешмаларының структур бүлекчәләре буларак оештыру планлаштырыла (Казан (Идел буе) федераль университеты, Казан (Идел буе) федераль университетының Алабуга институты, Чаллы дәүләт педагогика университеты, Татарстан Республикасы Мәгарифне үстерү институты, Арча педагогика көллияте, Чаллы педагогика көллияте базасында).

Һөнәри осталык үзәкләре эшчәнлегенә педагогик һәм житәкче хезмәткәрләрнең квалификациясен өзлексез һәм адреслы арттыру өчен шартлар тудыруга, шул исәптән заманча цифрлы технологияләрен куллану нигезендә дә, һөнәри ассоциацияләрдә катнашу һәм формалаштыру, тәҗрибә һәм иң яхшы тәҗрибәләр алмашу, эш бирүчеләрне һөнәри белем бирүгә жәлеп итүгә йөз тотачак, шул исәптән стажировкалар рәвешендә дә.

Татарстан Республикасы педагогларының мөстәкыйль юридик зат буларак һөнәри осталыгын һәм квалификациясен бәяләү үзәген төзү планлаштырыла.

Формалаштырыла торган үзәкләр челтәре түбәндәгеләрне тәэмин итәчәк:

педагогик хезмәткәрләрнең һөнәри белемнәрен, күнекмәләрен һәм компетенцияләрен актуальләштерү;

педагогик хезмэткэрлэрне укыту һәм тәрбия бирүнең яңа формаларын, методларын һәм чараларын, шул исәптән «Мәгариф» милли проекты кысаларында эшләнгән һәм гамәлгә кертелә торган яңа формалар, методлар һәм чараларын куллануга эзерләү;

белем бирү процессына укыту һәм тәрбия бирүнең заманча технологияләрне кертү;

Россия укучыларының белем бирү сыйфатын халыкара тикшеренүләрдә (PISA, TIMSS, PIRLS) катнашуы нәтижеләрен яхшырту бурычын исәпкә алып, белем бирү программаларын гамәлгә ашыру барышында белем алучы укучыларның белем сыйфатын күтәрү һәм компетенцияләр формалаштыру.

Нәтижәдә Россия педагогларының һәм мәгариф хезмэткэрлэрнең социаль статусы артачак, бу яшь һәм амбициоз белгечләрне жәлеп итү, Россия мәгарифенең сыйфатын гомумән алганда күтәрү өчен өстәмә стимул булчак.

Ярдәмче программаны тормышка ашыру вакытлары: 2014 – 2025 еллар.

Ярдәмче программа чаралары киселешендә төп максатлар, бурычлар, нәтижеләрне бәяләү индикаторлары, шулай ук финанслау күләмнәре Ярдәмче программага 1 нче кушымтада күрсәтелгән.»;

ярдәмче программаның 3 бүлеген түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«3. Ярдәмче программаның ресурслар белән тәмин ителешен нигезләү

Федераль бюджет һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән Ярдәмче программа чараларын финанслау күләме 158 468 181,04 мең сум тәшкит итә, шул исәптән түбәндәге еллар буенча:

2014 ел – 17 205 591,64 мең сум;

2015 ел – 18 902 517,8 мең сум;

2016 ел – 18 161 160,9 мең сум;

2017 ел – 18 684 936,6 мең сум;

2018 ел – 20 796 481,8 мең сум;

2019 ел – 22 165 602,5 мең сум;

2020 ел – 21 264 996,1 мең сум;

2021 ел – 21 286 893,7 мең сум.

2021 – 2025 елларга акча күләме тиешле финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.»;

5 бүлекнең таблицасында:

27 пунктны түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«27.	Уку елы нәтижеләре буенча түбән белем бирү нәтижеләрен күрсәткән гомуми белем бирү оешмаларында һәм начар социаль шартларда эшләүче гомуми белем бирү оешмаларында гомуми белем бирүнең	-	-	12	0,25	35	47	60	68	76	-	-	-»;
------	---	---	---	----	------	----	----	----	----	----	---	---	-----

	региональ системаларының гомуми санында белем бирү сыйфатын күтэрү буенча чаралар эшлэнгән һәм тормышка ашырыла торган региональ системаларның өлеше, процент													
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

31 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«31.	гомуми белем бирүнен муниципаль системаларының гомуми санында уку елы нәтижәләре буенча түбән белем бирү нәтижәләрен күрсәткән гомуми белем бирү оешмаларында һәм начар социаль шартларда эшләүче гомуми белем бирү оешмаларында белем бирүнен сыйфатын күтэрү чаралары эшлэнгән һәм тормышка ашырылган гомуми белем бирү оешмаларының муниципаль системалары өлеше, процент	-	-	-	-	100	100	100	100	100	-	-	-»;
------	--	---	---	---	---	-----	-----	-----	-----	-----	---	---	-----

түбәндәге эчтәлекле 48 – 51 пунктлар өстәргә:

«48.	Россия Федерациясе субъектында уку предметларын (предмет өлкәләрен) уку концепцияләрен исәпкә алып, гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы муниципаль берәмлекләр өлеше, процент	-	-	-	-	-	-	18	34	55	-	-	-
49.	Гомуми белем бирү оешмаларында укучыларның гомуми саны федераль дәүләт белем бирү стандартлары нигезендә гомуми белем бирү оешмаларында укучыларның гомуми санының чагыштырма авырлыгы, процент	-	-	-	-	-	91	96	100	100	-	-	-
50.	гомуми белем бирү һәм урта һөнәри белем бирү буенча белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы мәгариф оешмаларында бер тапкыр тапшырылган	-	-	-	-	-	3	20	50	70	80	90	-

	беренчел мәгълүматлар нигезендә барлыкка килә торган норматив хокукый актлар белән расланган ведомство һәм статистик хисаплылык документлары өлеше, процент												
51.	Татарстан Республикасында күрсәтелгән программалар буенча укучыларның гомуми санында дәүләт хезмәтләренә бердәм порталында (ДХБП) белем бирү нәтижәләрен теркәүне, индивидуаль укыту планын карауны, электрон формада белем бирү хезмәтләрен һәм дәүләт хезмәтләрен алу буенча сервисларны үз эченә алган цифрлы мәгариф профиленә керү мөмкинлеген тәэмин итүче «Мәгариф» шәхси кабинеты ачык булган гомуми белем бирү, балалар өчен белем бирү һәм урта һөнәри белем бирү программалары буенча белем алучылар өлеше, процент	-	-	-	-	-	0	15	30	50	60	70	-»;

ярдәмче программага 1 нче кушымтаны яңа редакциядә баян итәргә (карарга теркәлә);

«2014 – 2025 елларга өстәмә белем бирүне, инвалид балаларга белем бирүне кертәп, үстерү һәм бу өлкә хезмәткәрләре квалификациясен күтәрү» ярдәмче программасында:

ярдәмче программа паспортында:

«Еллар һәм чыганаclar буенча бүлөп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре» юлын түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«Еллар һәм чыганаclar буенча бүлөп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре	Федераль бюджет һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән Ярдәмче программа чараларын финанслау күләме 2 921 008,61 мең сум тәшкил итә, шул исәптән түбәндәге еллар буенча: 2014 ел – 139 168,88 мең сум; 2015 ел – 388 317,60 мең сум; 2016 ел – 529 023,0 мең сум; 2017 ел – 487 193,9 мең сум; 2018 ел – 522 533,83 мең сум;
---	--

	2019 ел – 300 651,0 мең сум; 2020 ел – 275 775,7 мең сум; 2021 ел – 278 344,7 мең сум. 2021 – 2025 елларга акча күләме тиешле финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.»;
--	--

«Ярдәмче программа максатларын һәм бурычларын тормышка ашырудан көтелә торган соңгы нәтижеләр (Ярдәмче программаны тормышка ашыру нәтижеләрен бәяләү индикаторлары)» юлына түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

икенче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Сәләт һәм уңыш» «белем бирү фонды тәҗрибәсен исәпкә алып Татарстан Республикасының төп һәм урта гомуми белем бирү программалары буенча укучыларның 5 проценттан да ким булмаган өлеше катнашчак программаны тормышка ашыручы балалар һәм яшьләр арасында мөмкинлекләрен һәм сәләтләрен ачыклау, аларга ярдәм итү һәм үстерүнең кимендә бер төбәк үзәген ачу.»;

17 бүлекчәне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«17. «Мәгариф» илкүләм проекты кысаларында «Һәр баланың уңышы» төбәк проектына гамәлгә ашыру (шул исәптән сәләтле балаларны ачыклау һәм аларга ярдәм күрсәтү үзәкләрен булдыру; стационар кванториумнар булдыру; балалар үсешенә төп үзәкләрен булдыру; «Кванториум» мобиль технопаркларын булдыру; югары белем бирү оешмалары базасында өстәмә гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы үзәкләр булдыру)

«Һәр баланың уңышы» төбәк проекты Россия Федерациясе халыкларының рухи-әхлакый кыйммәтләре, тарихи һәм милли-мәдәни традицияләр нигезендә гармонияле үсеш алган һәм социаль җаваплы шәхес тәрбияләү буенча «Мәгариф» илкүләм проектының максатына ирешүгә юнәлдерелгән. «Һәр баланың уңышы» төбәк проектында «Киләчәккә билет» һәм «Проектория» проектларын гамәлгә ашыру кысаларында сайланган һөнәри компетенцияләр нигезендә баланың башлангыч һөнәри ориентациясе механизмнарын һәм индивидуаль уку планын үстерү каралган. Проектларны гамәлгә ашыруда икътисадның реаль секторы вәкилләре, алдынгы фән эшлеклеләре, уйлап табучылар һәм эшмәкәрләр актив катнашчак. Укучылар югары технологияле тармаклар белән таныша, практик мәсьәләләргә хәл итүдә үзләрен сынап карый, иң кызыклы тармак һәм һөнәрне сайлый алачаклар.

«Һәр баланың уңышы» төбәк проекты кысаларында балаларга өстәмә белем бирү системасы инфраструктурасын модернизацияләү һәм аның һәркем өчен файдалана алырлык булуын арттыру буенча төбәк чараларын гамәлгә ашыруга ярдәм итү, 2024 елга балаларга өстәмә белем бирү өчен 333 512 яңа урын булдыру, авыл жирлегендә урнашкан 36 гомуми белем бирү учреждениесендә физик культура һәм спорт белән шөгыльләнү өчен матди-техник базаны яңарту күздә тотыла.

Өстәмә белем бирүнең дистанцион формаларын үстерү һәм «Кванториум» мобиль балалар технопаркы кебек проектларны гамәлгә ашыру 2024 елга 450 мең укучыга сыйфатлы өстәмә белем алырга мөмкинлек бирәчәк, шул исәптән авыл жирендә, кече шәһәрләрдә һәм барырга кыен территорияләрдә яшәүче укучыларга да.

Өстәмә гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыру өчен дистанцион технологияләргә куллану тәҗрибәсе киңәя, бу исә сәламәтлекләре ягыннан мөмкинлекләре чикләнгән балаларның кимендә 70 процентын өстәмә белем белән колачларга мөмкинлек бирәчәк.

Илнең технологик үсешенең өстенлекле юнәлешләренә туры килә торган балаларның төп күнекмәләрен һәм компетенцияләрен формалаштыру максатларында төбәк проекты кысаларында федераль бюджеттан субсидияләр формасында ярдәм булганда Татарстан Республикасы территориясендә 4 «Кванториум» балалар технопаркын һәм 3тән дә ким булмаган «Кванториум» мобиль технопаркын төзү каралган.

Төбәк проектының гамәлгә ашыру нәтижәсендә барлык балалар өчен дә гармонияле белем бирү мөһим тәэмин ителәчәк, ул Россия Федерациясе халыкларының тарихи һәм милли-мәдәни традицияләренә, рухи-әхлакый кыйммәтләренә, шулай ук формалаштырылган яңа технологик тәртиптә алга китеш юнәлешләре өчен алшартлар булчак.

2020 елда сәләтле балаларны ачыклау һәм аларга ярдәм күрсәтү үзәкләрен булдыру чаралары кысаларында Казан шәһәрində Татарстан Республикасы Хөкүмәте һәм «Сәләт һәм уңыш» белем бирү фонды арасында төзелгән килешү кысаларында сәләтле балаларны ачыклау һәм аларга ярдәм итү республика үзәге булдыру планлаштырыла. Сәләтле балаларны ачыклау һәм аларга ярдәм итү буенча республика үзәге Татарстан Республикасының сәләтле һәм талантлы балалары һәм яшьләре белән югары квалификацияле балаларның һәм яшьләрнең күренекле сәләтләрен һәм сәләтләрен ачыклау, белем бирү программаларын эшләү һәм гамәлгә ашыру, балаларга һәм яшьләргә индивидуаль продюсерлык ярдәмен тәэмин итү, күренекле сәләтләрен һәм югары квалификацияле яшьләргә алга таба үстерү өчен партнерлык чөптәрен үстерү максатыннан оештырыла.

Республика үзәге эшчәнлегә Татарстан Республикасы балаларының һәм яшьләренә «Перспектива» интеллектуаль-ижади потенциалын үстерү һәм тормышка ашыру концепциясе һәм «Казан ачык талантлар университеты 2.0» КБАО гомуми координациясе нигезендә алып барылачак, ул Фәнни-эксперт советы аша фәнни-эксперт ярдәм күрсәтүне һәм «Фән», «Мәдәният һәм сәнгать», «Спорт» юнәлешләре буенча белем бирү программаларын эшләүне тәэмин итә. Белем бирү программаларын оештыру һәм үткөрү өчен төп майданчык булып тиешле уку-лаборатория базасы һәм милек комплексы белән «Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгының Олимпиада үзәге» дәүләт автоном гомуми белем бирү учреждениесенә «Дуслык» сәламәтләндерү-белем бирү комплексы чыгыш ясаычак.

Стационар кванториумнар булдыру чаралары кысаларында 2020 елда Казан шәһәрində «Кванториум» балалар технопаркын, 2021 елда «Алабуга» МИЗ да «Кванториум» балалар технопаркын төзү планлаштырыла. Кванториумнар дәүләт-шәхси партнерлык принциплары нигезендә фән, бизнес һәм дәүләтне берләштерү

максатларында балаларга һәм өлкәннәргә өстәмә белем бирүнең яңа моделен гамәлгә кертү өчен төзеләчәк.

Казан шәһәренең «Кванториум» балалар технопаркында балаларга өстәмә белем бирү программаларын гамәлгә ашыру автоквантум, аэроквантум, биоквантум, геоквантум, тулыландырылган чынбарлык, IT-квантум, космоквантум, наноквантум, нейроквантум, промдизайн, робоквантум, энергджиквантум кебек квантумлар буенча гамәлгә ашырылачак.

Квантумнарны гамәлгә ашыру Казан (Идел буе) федераль университеты, А.Н.Туполев исемдәге Казан милли тикшеренү техник университеты – КАИ, Казан милли тикшеренү технология университеты, Казан дәүләт архитектура-төзелеш университеты, Казан дәүләт энергетика университеты, Казан дәүләт медицина университеты, Казан дәүләт аграр университеты, Иннополис Университеты кебек интеллектуаль партнерлар белән хезмәттәшлек нигезендә гамәлгә ашырылачак. Технопарк эшчәнлегенә шулай ук индустриаль партнерлар жәлеп ителәчәк: «Казан вертолет заводы» ААЖ, «С.П.Горбунова исемдәге КАПО» ААЖ, «КМПО» ААЖ, «Казаньоргсинтез» ААЖ, «Казан синтетик каучук заводы» ААЖ, «Татэнерго» ААЖ, «Сетевая компания» ААЖ, ICL-КПО ВС компанияләр төркеме.

«Алабуга» сәнәгать-житештерү тибындагы махсус икътисадый зона базасында «Кванториум» балалар технопаркы «Стандарт» модели буенча ачылачак һәм квантумлардан торачак: hi-tech, автоквантум, биоквантум, энергджиквантум, промробоквантум, IT-квантум. Һәр квантум Ford Sollers, Saria bio-industries, Umatex Rosatom, Kastamonu һ. б. кебек идарәче компания резидентлары кул астында төзелә.

Кванториумнар елына 800 дән дә ким булмаган баланы колачлауны һәм биналарның гомуми мәйданы кимендә 1000 кв. метр булачак дип фаразлана. Чараны гамәлгә ашыру «Өстәмә белем бирү белән колачланган 5 яшьтән алып 18 яшькә кадәрге балалар өлеше» күрсәткечен 2024 елга 80 процентка житкерергә ярдәм итәчәк.

2020 елда мобиль кванториумнар булдыру чаралары кысаларында Чаллы шәһәрәндә «Кванториум» балалар технопаркы мәйданчыгында мобиль технопарк төзеләчәк. Балаларны инженерлык юнәлешендәге программаларга өйрәтә торган мобиль технопарк, шулай ук техник юнәлешле мәктәп һәм өстәмә белем бирү учреждениеләре педагогларын өстәмә әзерләү һәм практик юнәлешле укытуны гамәлгә ашыручы мобиль технопарк транспорт станциясе базасында оештырылачак. 2020 елда белем бирү юнәлешләре исемлеге: VR, «Промдизайн», «Геоквантум», «Аэроквантум», «Робоквантум», «IT-квантум», «Хайтек».

2022 елда «Алабуга» сәнәгать-житештерү тибындагы махсус икътисадый зонасы базасында 2021 елда төзелгән Кванториум нигезендә мобиль кванториум ачылачак. Татарстан Республикасы районнарында инженерлык фикерләвен иртә үстерү максатларында 2022 елда Алабуга шәһәрәндә стационар кванториум базасында мобиль кванториум булдыру планлаштырыла. Мобиль комплекс эшчәнлеге зонасында Мамадыш, Менделеевск, Тукай, Түбән Кама, Зәй һәм Минзәлә районнары булачак.

Югары белем бирү оешмалары базасында өстәмә гомуми белем бирү программаларын гамәлгә ашыручы үзәкләр булдыру чарасы кысаларында Казан (Идел буе) федераль университеты (2020 ел), «Казан милли тикшеренү технология университеты» югары белем бирү федераль дәүләт автоном белем бирү учреждениесе (2021 ел), «Казан милли тикшеренү техник университеты» югары белем бирү федераль дәүләт автоном белем бирү учреждениесе (2022 ел) базасында үзәкләр булдыру планлаштырыла

Үзәкне төзү максатларына түбәндәгеләр керә: югары һөнәри белем оешмалары базасында биоген инженерия, машина белән фикерләү, мәгълүмати технологияләр һәм мәгълүмати куркынычсызлык өлкәсендә 18 яшькә кадәрге балаларның сәләтләрен һәм талантларын ачыклау, аларга ярдәм итү һәм үстерү нәтижәле системасын формалаштыру, югарыда аталган өлкәләрдә балаларны фәнни-тикшеренү һәм инновацион эшчәнлеккә жәлеп итү.

Үзәкләрнең эшләве мөмкинлек бирәчәк:

1. 18 яшькә кадәрге балалар арасында максатчан һөнәри юнәлеш бирү эшен алып барырга;

2. Күрсәтелгән өлкәләрдә сәләт һәм талантлар күрсәткән балалар өчен өстәмә белем бирү мөхитен тәмин итәргә;

3. Фәнни-тикшеренү һәм инновацион эшчәнлек үсеше өчен уңайлы шартлар тудырырга;

4. WorldSkills таләпләрен һәм әзерлек дәрәжәсен исәпкә алып, әлеге компетенцияләр буенча балаларга өстәмә белем бирү программаларын гамәлгә ашырырга;

5. Үзәк базасында хезмәт базары таләпләре һәм тыңлаучыларның теләкләре белән билгеләнгән индивидуаль белем бирү траекториясен тормышка ашырырга.

Үзәкләр булдыру нәтижәсе талантлы яшьләр арасында фәнни-тикшеренү һәм инновацион эшчәнлеккә ярдәм итү һәм потенциалны үстерү булачак.»;

ярдәмче программаның 3 бүлеген түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«3. Ярдәмче программаның ресурслар белән тәмин ителешен нигезләү

Федераль бюджет һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән Ярдәмче программа чараларын финанслау күләме 2 921 008,61 мең сум тәшкил итә, шул исәптән түбәндәге еллар буенча:

2014 ел – 139 168,88 мең сум;

2015 ел – 388 317,60 мең сум;

2016 ел – 529 023,0 мең сум;

2017 ел – 487 193,9 мең сум;

2018 ел – 522 533,83 мең сум;

2019 ел – 300 651,0 мең сум;

2020 ел – 275 775,7 мең сум;

2021 ел – 278 344,7 мең сум.

2021 – 2025 елларга акча күләме тиешле финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.»;

ярдәмче программаның 5 бүлегендәге таблицага түбәндәге эчтәлекле 35 пункт өстәргә:

«35.	Татарстан Республикасының төп һәм урта гомуми белем бирү программалары буенча укучыларның 5 проценттан да ким булмаган күләме катнашкан «Сәләт һәм уңыш» белем бирү фонды тәҗрибәсен исәпкә алып, программаларны тормышка ашыручы балалар һәм яшьләр арасында сәләтлелекне һәм талантларны ачыклау, аларга ярдәм итү һәм үстерү төбәк үзәкләре саны, берәмлек	-	-	-	-	-	0	1	1	1	1	1	-»;
------	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	-----

ярдәмче программага 1 нче кушымтаны яңа редакциядә бәян итәргә (карарга теркәлә);

«2014 – 2025 елларга һөнәр белеме һәм югары уку йортларын тәмамлаганнан соң белем бирүне үстерү һәм бу өлкә хезмәткәрләре квалификациясен күтәрү» ярдәмче программасында:

Ярдәмче программа паспортында:

«Еллар һәм чыганаclar буенча бүлеп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре» юлын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

Еллар һәм чыганаclar буенча бүлеп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре	Ярдәмче программа чараларын федераль бюджет һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән финанслау күләме 64 940 619,91 мең сум, шул исәптән түбәндәге еллар буенча: 2014 ел – 4 500 128,27 мең сум; 2015 ел – 4 772 185,2 мең сум; 2016 ел – 4 939 069,8 мең сум; 2017 ел – 5 797 077,8 мең сум; 2018 ел – 20 004 491,14 мең сум; 2019 ел – 11 486 462,8 мең сум; 2020 ел – 6 714 254,6 мең сум; 2021 ел – 6 726 950,3 мең сум. 2022 – 2025 елларга акча күләме тиешле финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.»;
--	--

«Ярдәмче программа максатларын һәм бурычларын тормышка ашырудан көтелә торган соңгы нәтижэләр (Ярдәмче программа тормышка ашыру нәтижэләрен бәяләү индикаторлары)» юлына түбәндәге эчтәлекле абзац өстәргә:

«инвалидлар һәм сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнган (алга таба – СМЧ) затлар тарафыннан урта һөнәри белем алу өчен шартлар тәэмин ителгән урта һөнәри белем бирү оешмалары санын, шул исәптән дистанцион белем бирү технологияләрен кулланып, 35 берәмлеккә кадәр арттыру.»;

ярдәмче программаның 2 бүлегендә:

кырык дүртенче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Тиешле эзерлек юнәлешләре буенча ресурс укуыту-методик үзәкләрен булдыру («Мәгарифне үстерү» Россия Федерациясе дәүләт программасының «Норматив-методик базаны эшләү һәм инициативалы проектларга ярдәм итү юлы белән сәламәтлекләре ягыннан мөмкинлекләре чикләнган кешеләргә урта һөнәри һәм югары белем алу өчен шартлар тудыру» чарасын финанслашу).»;

кырык сигезенче абзацны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Мәгариф» илкүләм проекты кысаларында «Яшь профессионаллар (Һөнәри белем бирүнең конкуренциягә сәләтен арттыру)» төбәк проектын гамәлгә ашыру (шул исәптән урта һөнәри белем бирү системасында яңа белем бирү технологияләрен һәм алдынгы профессиональ эзерлек рәвешләрен эшләү һәм тарату);»;

9 бүлекчәнең исемен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«9. Татарстан Республикасы территорияль үсеше максатларыннан чыгып гамәли квалификацияләрен күпфункцияле үзәкләрен һәм эзерләү профилләре буенча ресурс үзәкләрен булдыру (шул исәптән 1.2 «Урта һөнәри һәм югары белем бирү системаларында яңа белем бирү технологияләрен, белем бирү процессын оештыру формаларын эшләү һәм тарату» чарасын; 5.4 «2011 – 2020 елларга «Уңайлы мохит» дәүләт программасының 2016 – 2020 елларга мәгарифне үстерү федераль максатчан программасының «Мәгариф системасын үстерү һәм мониторинглау өлкәсендә инновацияләргә ярдәм итү» чарасын финанслашу, Россия Федерациясе субъектларында инвалидларга инклюзив һөнәри белем бирүнең төбәк системасына ярдәм итүче база һөнәри белем бирү оешмалары булдыру);»;

20 бүлекчәне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«20. Тиешле эзерлек юнәлешләре буенча ресурслы укуыту-методик үзәкләр булдыру («Мәгарифне үстерү» Россия Федерациясе дәүләт программасының «Норматив-методик базасын эшләү һәм инициативалы проектларга ярдәм итү юлы белән сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнган кешеләргә урта һөнәри белем алу өчен шартлар тудыру» чарасын финанслашу

Татарстан Республикасында 2016/2017 уку елында мәктәпләрдә 1,6 мең инвалид һәм СМЧ затлар укуларын тәмамлады, алар арасында зур өлешне терәк-хәрәкәт аппараты бозылган, ишетү һәм акыл үсеше зыян күргән балалар тәшкил итә. Әлеге чыгарылыш сыйныф укучыларының һөнәри ниятләрен өйрәнү нәтижэләре буенча, сораштырылучыларның чиреге диярлек төзелеш юнәлешендәге белгечлек

һәм һөнәрләргә сайлаган. Шунның белән бергә 1,4 меңгә якын инвалид һәм СМЧ затлар гына Татарстан Республикасының һөнәри белем бирү оешмаларында белем ала (шуларның яртысынан артыгы – төзелеш һәм хезмәт күрсәтү өлкәсендәге белгечлекләр һәм һөнәрләр буенча).

Шулай итеп, Татарстан Республикасы һөнәри белем бирү системасында инклюзив якын килүне гамәлгә ашыру проблемасы инвалид һәм СМЧ затлар тарафыннан һөнәри белем алуға ихтыяж арту яктылыгында инклюзив һөнәри белем бирүне кирәкле ресурслар белән тәмин итү булмау шартларында бик актуаль булып тора. Шуңа бәйле рәвештә Татарстан Республикасы территориясендә инклюзив һөнәри белем бирү буенча ресурс укуыту-методик үзәк булдыру (алга таба – РУМУ) зур актуальлек ала.

РУМУ булдыруның максаты – махсус ихтыяжлары булган һәм социомәдәни адаптациягә мохтаж булган яшьләргә һәм өлкәннәргә укуыту һәм һөнәри эзерләү өчен кирәкле шартларны тәмин итүгә төбәк стратегиясен тормышка ашыру өчен профессиональ белем бирү оешмасы ресурслары концентрациясе аша инвалидларның һәм СМЧ затларга һәркем алырлык сыйфатлы һөнәри белем бирү һәм аларның махсус белем алу ихтыяжларын канәгатьләндерү.

РУМУ төзү бурычлары түбәндәгеләр:

инклюзив якын килү контекстында СМЧ укучылар һәм инвалидлар өчен яңа белем бирү программаларын (шул исәптән жайлаштырылган белем бирү дисциплиналарын), инновацион белем бирү технологияләрен һәм махсус белем бирү хезмәтләре күрсәтү модельләрен эшләү, апробацияләү һәм гамәлгә кертү, дистанцион белем бирү технологияләрен гамәлгә кертүгә дә кертеп;

инвалидларга һәм СМЧ затларга инклюзив һөнәри белем бирү төбәк системасына ярдәм итү, төбәктә инклюзив процессларны мәгълүмати тәмин итү, төбәкнең һөнәри белем бирү оешмаларының (алга таба – ҺБО), РУМУ эш тәҗрибәсен гомумиләштерү, гамәлгә ашырыла торган инклюзив практикалар, методикалар һәм алымнар турында мәгълүмат эзерләү;

РУМУдә төбәк икътисады өчен кирәкле һәм перспективалы белгечлекләр буенча мөмкинлекләре чикләнган инвалидларны һәм СМЧ затларны укуытуның иң яхшы практикасын формалаштыру, инвалидлар һәм СМЧ затлар тарафыннан урта һөнәри белем алу, аларны социальләштерү һәм адаптацияләү өчен кирәкле оптималь шартлар тудыру;

инклюзив концепцияне гамәлгә ашыручы һөнәри белем бирү оешмаларының, инвалидларның ижтимагый оешмаларының, потенциал кадрлар заказчыларының һәм инвалидларның тормыш шартларын жайга салу мәсьәләләрен хәл итүдә катнашучы башка оешмаларның үзара хезмәттәшлеген тәмин итү.

Куелган бурычларны хәл итү өчен түбәндәге юнәлешләр буенча программа чаралары комплексын гамәлгә ашыру планлаштырыла:

1. СМЧ затлар өчен ҺБО архитектурасына керә алуны оештыру;
2. СМЧ кешеләр өчен өстәмә һөнәри һәм гомуми белем бирү программаларын эшләү, шул исәптән электрон һәм дистанцион укуытудан файдаланып;

3. Жиһазлар белән тәмин итү, шул исәптән махсус уку, тернәкләндерү, компьютер жиһазлары сатып алу, инвалидлар һәм СМЧ затларның махсус белемгә ихтыяжлары һәм шәхси мөмкинлекләре төрлеләгән исәпкә алып;

4. СМЧ затлар өчен һөнәри белем алу мөмкинлеген мәгълүмати-техник тәмин итү;

5. СМЧ затларны дистанцион укыту;

6. Инклюзив һөнәри белем темасы буенча педагогик һәм идарә кадрларының квалификациясен күтәрү, яңадан әзерләү һәм стажировкалау;

7. СМЧ балалар белән һөнәри юнәлеш бирү эше.

Ишетү сәләте начар булган затлар өчен «Төзелеш» юнәлеше буенча 08.02.01 «Биналар һәм корылмаларны төзү һәм эксплуатацияләү», 08.01.08 «Бизәкләү төзү эшләре остасы», 08.01.06 «Коры төзелеш остасы», 05.02.12 «Бакча-парк һәм ландшафт төзелеше» белгечлекләре буенча инклюзив һөнәри белем бирүне гамәлгә ашыручы һөнәри оешма булып Казан төзелеш көллияте тора.

Әлеге белгечлекләр/һөнәрләр ТОП-50 һәм ТОП-РЕГИОН буенча иң кирәкле һәм перспективалы белгечлекләр/һөнәрләр исемлегенә керә, әлеге әзерлек юнәлешләре буенча чыгарылыш сыйныф укучыларын эшкә урнаштыру мөмкинлеген бирә.

РУМУ булдыруның көтелгән ахыргы нәтижеләре:

инвалидлар һәм СМЧ затлар һәркем алырлык, сыйфатлы урта һөнәри белем алсын өчен психологик-педагогик шартлар тудыру, шул исәптән заманча дистанцион белем бирү технологияләрен кулланып, һәм аларның һөнәри осталык конкурсларында катнашу өчен;

инклюзив белем бирү өчен заманча техник чаралар һәм махсус жиһазлар бердәм комплексына берләштерү;

инклюзив белемнең укыту-программа һәм методик тәмин итү банкын булдыру;

инклюзив белем бирү өлкәсендә Татарстан Республикасының һөнәри белем бирү педагогик хезмәткәрләренең һәм белгечләренең компетентлыгын арттыру;

һөнәри белем бирү оешмаларының, эш бирүче предприятиеләренең, социаль һәм ижтимагый оешмаларның системалы хезмәттәшлеге механизмнарын булдыру.

«2019 елда «Бөгелмә төзелеш-техник көллияте» дәүләт автоном һөнәри белем бирү учреждениесе базасында ресурс укыту-методик үзәге төзеләчәк, анда нигездә Татарстан Республикасы икътисадының тиешле ихтыяжларына тулысынча туры килә торган сәнәгать һәм төзелеш өлкәсендә белгечлек буенча укыту планлаштырыла.

2019 елда Ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның көтелгән соңгы нәтижеләре:

1. Инвалидларны һәм сәламәтлекләре ягыннан мөмкинлекләре чикләнгән затларны «Төзелеш» юнәлеше буенча укыту өчен җайлаштырылган төп һөнәри белем бирү программалары (алга таба – ОПОП) апробацияләнде.

2. Инвалидларны һәм сәламәтлекләре ягыннан мөмкинлекләре чикләнгән затларны «Төзелеш» юнәлеше буенча белем бирүне оештыруның нәтижәле

педагогик технологияләре, продуктив методлары һәм формалары кейсы эшләнелде һәм практикада сынап каралды.

3. «Төзелеш» юнәлеше буенча һөнәрләр/белгечлекләр буенча дистанцион курслар үткәру өчен укыту-методик материаллар базасы һәм яңа интерактив модульләр булдырылды.

4. Инвалидлыгы һәм сәламәтлеге ягыннан мөмкинлекләре чикләнган затларга дистанцион белем бирү технологияләрен кулланып белем бирүгә ярдәм итү өчен «Интернет» челтәрендә бүлеп бирелгән белем бирү сегменты тугырылды.

5. «Абилимпикс» инвалидлыгы булган кешеләр өчен (маляр эше, столяр эше, кондитер эше) һөнәри осталык төбәк чемпионатының 3 компетенциясе буенча ярышлар мәйданчыклары эзерләнган.

6. Инвалидлыклары һәм сәламәтлекләре ягыннан мөмкинлекләре чикләнган кешеләрне эшкә урнаштыруга һәм эш урыннарында «Төзелеш» юнәлеше буенча беркетүгә ярдәм итү программасы формалаштырылды.

2020 – 2022 елларда «Түбән Кама агросәнәгать көллияте» дәүләт аграр һөнәри белем бирү учреждениесе базасында урта һөнәри белем бирү системасында (алга таба – урта һөнәри белем бирү) инвалидларны һәм СМЧ затларны норматив-методик базаны эшләү һәм инициативалы проектларга ярдәм итү юлы белән укыту буенча РУМУ оештырыла. Ул һөнәри белем бирү оешмасының структур бүлекчәсе буларак барлыкка киләчәк. Эшчәнлекнең максаты – республиканың инвалидларга һәм СМЧ кешеләргә урта һөнәри белем бирү, һөнәри белем бирү һәм өстәмә һөнәри белем бирү программаларын тормышка ашыручы мөгариф оешмаларының белем бирү, инновацион, методик эшчәнлеген камилләштерү юлы белән инклюзив һөнәри белем бирү системасы үсешен методик һәм эксперт белән тәэмин итү.

«Түбән Кама агросәнәгать көллияте» дәүләт аграр һөнәри белем бирү учреждениесе базасында РУМУ төзү төп һөнәри белем бирү программалары, контроль-үлчәү материаллары һәм бәяләү чаралар фондлары, эш бирүчеләр һәм инвалидларның ижтимагый берләшмәләре катнашында инвалид һәм СМЧ укучыларны эзерләү методикалары һәм технологияләре эшләү һәм актуальләштерү мөмкинлеге бирәчәк. Шулай ук конкурс биремнәрен, контроль-бәяләү чараларын, «Абилимпикс» һөнәри осталык конкурсларының эш урынын жиһазландыру таләпләрен эшләү, актуальләштерү буенча эш башкарылачак.

2021 – 2022 елларда Урта һөнәри белем бирү РУМУ эшчәнлегенең дәвамы булып профориентация, һөнәри белем бирү, эшкә урнашуга кадәр төрле нозологик төркемнәр инвалидлыгы һәм СМЧ кешеләрне инклюзив һөнәри белем бирү мәсьәләләре буенча методик рекомендацияләр төзү, шулай ук төрле нозологик төркем укучылары өчен һөнәри белем бирү программаларын гамәлгә ашыру өчен кирәкле жиһазлар исемлеген формалаштыру торачак. Урта һөнәри белем бирү РУМУ тарафыннан оештырылган һөнәри белем бирү системасының педагогик хезмәткәрләренең квалификациясен күтәрү курслары инклюзив һөнәри белем бирү өлкәсендә аларның һөнәри компетенцияләренең үсешен тәэмин итәргә мөмкинлек бирәчәк. Урта һөнәри белем бирү РУМУ банкларын, инклюзив һөнәри белем бирү һәм укыту методикаларын һәм технологияләрен формалаштыру һәм алып бару

республикада инклюзив хөнәри белем бирүнең тотрыклы үсешен тәэмин итәргә мөмкинлек бирәчәк.

Ярдәмче программаны тормышка ашыру вакытлары: 2014 – 2025 еллар.

Ярдәмче программа чаралары киселешендә төп максатлар, бурычлар, нәтижәләрне бәяләү индикаторлары, шулай ук финанслау күләмнәре ярдәмче программага 1 нче кушымтада күрсәтелгән.»;

21 бүлекчәдә:

исемен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«21. Инвалидлар һәм сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән затлар өчен хөнәри белем алу мөмкинлеген тәэмин итү (инвалидларга инклюзив хөнәри белем бирүнең төбәк системасына ярдәм итә торган база хөнәри белем бирү оешмалары булдыру буенча чараларны финанслашу)»;

түбәндәге эчтәлекле абзацлар өстәргә:

«2018 елда инвалидларның хөнәри белем бирү төбәк инклюзив хөнәри белем бирү системасына ярдәм итүне тәэмин итүче база хөнәри белем бирү оешмасы итеп «Чаллы педагогика көллияте» ДАҺБУ билгеләнде».

2020 елда «Кече бизнес һәм эшмәкәрлек көллияте» дөүләт автоном хөнәри белем бирү учреждениесе базасында инвалидларга һәм СМЧ затларга инклюзив урта хөнәри белем бирү төбәк системалары (алга таба – хөнәри белем бирү база оешмасы) эшләвен тәэмин итә торган база хөнәри белем бирү оешмасы төзеләчәк.

Аның эшчәнлегенә төп юнәлешләре түбәндәгеләр булчак:

хөнәри юнәлеш бирү, инвалидларны һәм СМЧ затларны, аларның сәләтләрен һәм һәвәсләкләрен исәпкә алып, диагностикалау һәм консультация бирү;

урта хөнәри белем бирү, хөнәри белем бирү программалары, инвалидлар һәм СМЧ кешеләре өчен өстәмә хөнәри программалар шартларын һәм тормышка ашыруны тәэмин итү;

хөнәри белем алу һәм алга таба эшкә урнашуда ярдәм итү, аларның хөнәри һәм социаль жайлашуы процессында инвалидларны һәм СМЧ затларны тәэмин итүне оештыру.

База хөнәри белем бирү оешмасын төзү нәтижәсендә, республикада, тулаем алганда, инвалидлар һәм СМЧ затлар тарафыннан хөнәри белем алуның архитектур һәм мәгълүмати яктан ачыклығы дәрәжәсе артачак. Дистанцион белем бирү технологияләрен куллану, электрон укуту өчен тернәкләндерү һәм компьютер жиһазларын үз эченә алган матди-техник һәм методик шартлар тудырылачак. Шулай ук уку-житештерү остаханәләрендә һәм өч нотологик төркем өчен лабораторияләрдә (күрү сәләтен бозу, ишетү сәләтен бозу, терәк-хәрәкәт аппаратын бозу) эш урыннары жиһазландырылачак.»;

22 бүлекчәне түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«22. «Яшь профессионаллар» төбәк проекты тормышка ашыру («Мәгариф» илкүләм проекты кысаларында хөнәри белем бирүнең конкурентлылык сәләтен арттыру) (шул исәптән урта хөнәри белем бирү системасында яңа белем бирү технологияләре һәм алдынгы профессиональ әзерлек формалары эшләү һәм тарату)

«Яшь профессионаллар (һөнәри белем бирүнең конкуренциягә сәләтен арттыру)» төбәк проекты һөнәри белем бирүне модернизацияләүгә юнәлдерелгән, шул исәптән адаптив, гамәли юнәлешле һәм сыгылмалы белем бирү программаларын гамәлгә кертү юлы белән.

Әлеге проектны гамәлгә ашыру кысаларында 2019 елда Казанда «Ворлдскиллс» стандартлары буенча һөнәри осталык буенча дөнья чемпионаты уздырылачак.

«Казан педагогика көллияте» дәүләт автоном һөнәри белем бирү учреждениесе базасында 2019 елда алдынгы һөнәри эзерлек үзәге һәм компетенцияләренә берсе буенча заманча таләпләр нигезендә жиһазландырылган 3 остаханә төзеләчәк, шул исәптән «Яшь профессионаллар (Ворлдскиллс Россия)» һөнәр берлекләрен һәм эшче кадрларны үстерү агентлыгы» берлеге алга таба – Берлек) тәҗрибәсен исәпкә алып, демонстрацион имтихан тапшыру өчен.

Татарстан Республикасында, программаларның 6 айдан артмаган дәвамлылыгын исәпкә алып, Ворлдскиллс стандартларына туры килә торган дәрәжәдә, иң кирәкле һәм перспективалы һөнәрләр буенча һөнәри белем бирү программалары гамәлгә кертеләчәк.

2024 ел ахырына Татарстан Республикасының 42 һөнәри белем бирү оешмасында дәүләт йомгаклау аттестациясе һәм укучыларның арадаш аттестациясе Берлек тәҗрибәсен исәпкә алып демонстрацион имтихан формасында үткәреләчәк, бу Татарстан Республикасында һәм Россия Федерациясендә һөнәри белем дәрәжәсен сизелерлек арттырырга ярдәм итәчәк.

2024 елның 31 декабренә кадәр кимендә 315 укытучы (житештерү буенча укыту осталары) Берлек тәҗрибәсенә нигезләнгән программалар буенча квалификация күтәрү узачак, шулардан кимендә 64 укытучы (житештерү буенча укыту осталары) Ворлдскиллс экспертлары сыйфатында сертификацияләнгән.

Урта һөнәри белем бирү системасында урта һөнәри белем бирү системасында остазлык методологиясе булдыру, шул исәптән әлеге эшчәнлеккә практик белгечләргә жәлеп итү юлы белән дә, актив үсеш алачак. 2024 ел ахырына ижтимагый-эшлекле берләшмәләргә жәлеп итүнең максатчан моделен гамәлгә кертү һәм эш бирүчеләр вәкилләренең һөнәри белем бирү оешмалары белән идарә итүдә катнашуы планлаштырыла, шул исәптән һөнәри белем бирү оешмалары белән идарә итү коллегияль органнарында вәкил булу аша һәм белем бирү программаларын яңартуда катнашу аша.»;

Ярдәмче программаның 3 бүлеген түбәндәге редакциядә баян итәргә:

«3. Ярдәмче программаның ресурслар белән тәмин ителешен нигезләү

Ярдәмче программа чараларын федераль бюджет һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән финанслау күләме 64 940 619,91 мең сум, шул исәптән түбәндәге еллар буенча:

2014 ел – 4 500 128,27 мең сум;

2015 ел – 4 772 185,2 мең сум;

2016 ел – 4 939 069,8 мең сум;
 2017 ел – 5 797 077,8 мең сум;
 2018 ел – 20 004 491,14 мең сум;
 2019 ел – 11 486 462,8 мең сум;
 2020 ел – 6 714 254,6 мең сум;
 2021 ел – 6 726 950,3 мең сум.

2022 – 2025 елларга акча күләме тиешле финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.»;

5 бүлекнең таблицасында:

63 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«63.	Инвалидлар һәм сәламәтлекләре ягыннан мөмкинлекләре чиклән­гән затлар, шул исәптән дистанцион белем бирү технологияләрен кулланып, урта һөнәри белем алсын өчен шартлар тудырылган урта һөнәри белем бирү оешмалары саны, данә	-	-	-	-	-	-	34	35	35	35	-	-	-»;
------	--	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----	---	---	-----

түбәндәге эчтәлекле 69 – 71 пунктлар өстәргә:

«69.	Урта һөнәри белем бирү оешмаларының гомуми санында инвалид һәм СМЧ кешеләр, шул исәптән дистанцион белем бирү техноло­гияләрен кулланып, мондый оешмаларның урта һөнәри белем бирү оешмалары белән тәэмин ителгән өлеше, процент	-	-	-	-	-	-	37	70	70	70	70	70	70
70.	Урта һөнәри белем бирү программалары буенча укырга кабул ителгән инвалидлар өлеше (узган ел белән чагыштыр­ганда), процент	-	-	-	101	102	103	105	107	109	111	113	115	117
71.	Академик житешмәү аркасында төшөп калган урта һөнәри белем бирү программалары буенча белем алучы инвалидлар арасынан студентлар өлеше, процент	-	-	-	9	8	7	7	7	7	7	7	7	7»;

ярдәмче программага 1 нче кушымтаны яңа редакциядә бәян итәргә (карарга теркәлә);

«2014 – 2025 елларга белем бирү сыйфатын бәяләү системасын үстерү» ярдәмче программада:

ярдәмче программа паспортының «Еллар һәм чыганаclar буенча бүлеп, Ярдәмче программаны финанслау күләме» юлын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Еллар һәм чыганаclar буенча бүлеп, Ярдәмче программаны финанслау күләме»	Ярдәмче программа чараларын Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән финанслау күләме 1 047 587,12 мең сум тәшкит итә шул исәптән түбәндәге еллар буенча: 2014 ел – 92 476,45 мең сум; 2015 ел – 86 119,2 мең сум; 2016 ел – 93 902,1 мең сум; 2017 ел – 174 622,7 мең сум; 2018 ел – 186 907,07 мең сум; 2019 ел – 141 967,6 мең сум; 2020 ел – 135 573,1 мең сум; 2021 ел – 136 018,9 мең сум. 2022 – 2025 елларга акча күләме тиешле финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.»;
---	--

Ярдәмче программаның 3 бүлеген түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Ярдәмче программаның ресурслар белән тәмин ителешен нигезләү»

Ярдәмче программа чараларын Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән финанслау күләме 1 047 587,12 мең сум тәшкит итә шул исәптән түбәндәге еллар буенча:

2014 ел – 92 476,45 мең сум;
2015 ел – 86 119,2 мең сум;
2016 ел – 93 902,1 мең сум;
2017 ел – 174 622,7 мең сум;
2018 ел – 186 907,07 мең сум;
2019 ел – 141 967,6 мең сум;
2020 ел – 135 573,1 мең сум;
2021 ел – 136 018,9 мең сум.

2022 – 2025 елларга акча күләме тиешле финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.»;

ярдәмче программага кушымтаны түбәндәге редакциядә бәян итәргә (карага теркәлә);

«2014 – 2025 елларга Татарстан Республикасында фәнне һәм фәнни тикшеренүләрне үстерү» ярдәмче программасында:

ярдәмче программа паспортында:

«Еллар һәм чыганаclar буенча бүлеп, Ярдәмче программаны финанслау күләме» юлын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Еллар һәм чыганаclar буенча бүлеп, Ярдәмче программаны финанслау күләме»	Ярдәмче программа чараларын Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән финанслау күләме 3 810 674,92 мең сум тәшкит итә шул исәптән түбәндәге еллар буенча: 2014 ел – 410 683,3 мең сум; 2015 ел – 385 627,7 мең сум; 2016 ел – 383 678,3 мең сум; 2017 ел – 425 799,7 мең сум; 2018 ел – 496 208,22 мең сум; 2019 ел – 574 041,5 мең сум; 2020 ел – 567 674,9 мең сум; 2021 ел – 566 961,3 мең сум. 2022 – 2025 елларга акча күләме тиешле финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.»;
---	--

Ярдәмче программаның 3 бүлеген түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Ярдәмче программаның ресурслар белән тәмин ителешен нигезләү»

Ярдәмче программа чараларын Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән финанслау күләме 3 810 674,92 мең сум тәшкит итә шул исәптән түбәндәге еллар буенча:

2014 ел – 410 683,3 мең сум;
2015 ел – 385 627,7 мең сум;
2016 ел – 383 678,3 мең сум;
2017 ел – 425 799,7 мең сум;
2018 ел – 496 208,22 мең сум;
2019 ел – 574 041,5 мең сум;
2020 ел – 567 674,9 мең сум;
2021 ел – 566 961,3 мең сум.

2022 – 2025 елларга акча күләме тиешле финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә.»;

ярдәмче программага кушымтаны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2014 – 2025 елларга Татарстан Республикасы мәгарифен һәм фәннен үстерү» дәүләт программасы кысаларында социаль һәм инженерлык инфраструктурасын үстерү» ярдәмче программасында:

ярдәмче программа паспортында:

«Еллар һәм чыганаclar буенча бүлеп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре» юлын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«Еллар һәм чыганаclar буенча бүлеп, Ярдәмче программаны финанслау күләмнәре»	Ярдәмче программа чараларын федераль бюджет һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән финанслау күләме 93 210 626,91 мең сум тәшкит итәчәк, шул исәптән түбәндәге еллар буенча: 2014 ел – 3 276 380,3 мең сум; 2015 ел – 10 287 192,8 мең сум; 2016 ел – 12 319 020,9 мең сум; 2017 ел – 8 141 860,8 мең сум; 2018 ел – 15 892 374,91 мең сум; 2019 ел – 16 900 942,7 мең сум; 2020 ел – 13 207 437,8 мең сум; 2021 ел – 13 185 416,7 мең сум; 2022 ел – 1 875 272,8* мең сум; 2023 ел – 1 282 280,0* мең сум; 2024 ел – 1 264 790,0* мең сум; 2025 ел – 927 828,0* мең сум. *2022 – 2025 елларга акча күләме фараз характерында була, тиешле финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турындагы Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә һәм Ярдәмче программаның гомуми финанслау күләменә кертелмәгән»;
--	---

«Ярдәмче программа максатларын һәм бурычларын тормышка ашырудан көтелә торган соңгы нәтижеләр (Ярдәмче программаны тормышка ашыру нәтижеләрен бәяләү индикаторлары)» юлының егерме жиденче абзацында «107» саннарын «117» саннарына алмаштырырга;

ярдәмче программаның 2 бүлегендә

1 пунктның утыз сигезенче абзацында «2018 елда» сүзләрен «2018 – 2019 елларда» сүзләренә алмаштырырга;

2 пунктта:

пунктның исемен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Гомуми белем бирү оешмаларында капитал ремонт үткәру (шул исәптән «Мәгариф» милли проектының «Заманча мәктәп» төбәк проекты чараларын гамәлгә ашыру кысаларында да)»;

бишенче абзацта «2018 елда» сүзләрен «2018 – 2019 елларда» сүзләренә алмаштырырга;

пунктка түбәндәге эчтәлекле абзацлар өстәргә:

«Мәгариф» милли проектының «Заманча мәктәп» төбәк проекты кысаларында укучыларда заманча технологик һәм гуманитар күнекмәләр формалаштыру өчен матди-техник база яңартылган белем бирү оешмалары исемлегенә Ярдәмче программага 15 нче кушымтада күрсәтелде.

«Мәгариф» милли проектының «Заманча мәктәп» төбәк проекты кысаларында жайлаштырылган гомуми белем бирү программалары буенча белем бирү эшчәнлеген гәмәлгә ашыручы матди-техник база яңартылган белем бирү оешмалары исемлегенә Ярдәмче программага 16 нчы кушымтада күрсәтелде.»;

4 пунктның 3 таблицасында:

5 графада «2 337,51» саннарын «583,4» саннарына алмаштырырга;

асъюлда «2018» саннарын «2019» саннарына алмаштырырга;

5 пунктның егерменче абзацында «2018 елда» саннарын «2018 – 2019 елларда» саннарына алмаштырырга;

7 пунктның унөченче «2018 елда» саннарын «2018 – 2019 елларда» саннарына алмаштырырга;

8 пунктта:

исемен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«8. Инвалидлар һәм сәламәтлек мөмкинлекләре чикләнгән затлар өчен һөнәри белем алу мөмкинлеген тәмин итү (инвалидларга инклюзив һөнәри белем бирүнең төбәк системасына ярдәм итә торган база һөнәри белем бирү оешмалары булдыру буенча чараларны финанслашу)»;

түбәндәге эчтәлекле абзацлар өстәргә:

«2018 елда инвалидларның һөнәри белем бирү төбәк инклюзив һөнәри белем бирү системасына ярдәм итүне тәмин итүче база һөнәри белем бирү оешмасы итеп «Чаллы педагогика көллияте» ДАҺБУ билгеләнде».

2020 елда «Кече бизнес һәм эшмәкәрлек көллияте» дүлэт автоном һөнәри белем бирү учреждениесе базасында инвалидларга һәм СМЧ затларга инклюзив урта һөнәри белем бирү төбәк системалары (алга таба – һөнәри белем бирү база оешмасы) эшләвен тәмин итә торган база һөнәри белем бирү оешмасы төзеләчәк.

Аның эшчәнлегенң төп юнәлешләре булчак:

һөнәри юнәлеш бирү, инвалидларның һәм СМЧ затларның, аларның сәләтләрен һәм һәвәсләкләрен исәпкә алып, диагностикалау һәм консультация бирү;

урта һөнәри белем бирү, һөнәри белем бирү программалары, инвалидлар һәм СМЧ кешеләр өчен өстәмә һөнәри программалар шартларын һәм тормышка ашыруны тәмин итү;

һөнәри белем алу һәм алга таба эшкә урнашуда ярдәм итү, аларның һөнәри һәм социаль жайлашуы процессында инвалидларның һәм СМЧ затларның тәмин итүне оештыру.

База һөнәри белем бирү оешмасын төзү нәтижәсендә, республикада, тулаем алганда, инвалидлар һәм СМЧ затлар тарафыннан һөнәри белем алуның архитектур һәм мәгълүмати яктан ачыклығы дәрәжәсе артачак. Дистанцион белем бирү технологияләрен куллану, электрон укыту өчен тернәкләндерү һәм компьютер жиһазларын үз эченә алган матди-техник һәм методик шартлар тудырылачак. Шулай ук уку-житештерү остаханәләрендә һәм өч нозологик төркем өчен

лабораторияләрдә эш урыннары жиһазландырылачак (күрү сәләте бозылу, ишетү сәләте бозылу, терәк-хәрәкәт аппараты бозылу).»;

ярдәмче программаның 3 бүлеген түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Ярдәмче программаның ресурслар белән тәмин ителешен нигезләү

Ярдәмче программа чараларын федераль бюджет һәм Татарстан Республикасы бюджеты акчасы исәбеннән финанслау күләме 93 210 626,91 мең сум тәшкит итәчәк, шул исәптән түбәндәге еллар буенча:

2014 ел – 3 276 380,3 мең сум;
 2015 ел – 10 287 192,8 мең сум;
 2016 ел – 12 319 020,9 мең сум;
 2017 ел – 8 141 860,8 8 мең сум;
 2018 ел – 15 892 374,91 мең сум;
 2019 ел – 16 900 942,7 мең сум;
 2020 ел – 13 207 437,8 мең сум;
 2021 ел – 13 185 416,7 мең сум;
 2022 ел – 1 875 272,8* мең сум;
 2023 ел – 1 282 280,0* мең сум;
 2024 ел – 1 264 790,0* мең сум;
 2025 ел – 927 828,0* мең сум.

*2022 – 2025 елларга акча күләме фараз характерында була, тиешле финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турындагы Татарстан Республикасы законы белән билгеләнә һәм Ярдәмче программаның гомуми финанслау күләменә кертелмәгән»;

5 бүлекнең таблицасындагы 19 пунктны түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«19.	Урта һөнәри белем бирү программалары буенча укырга кабул ителгән инвалидлар өлеше (узган ел белән чагыштырганда, процент	-	-	101	102	103	105	107	109	111	113	115	117»;
------	--	---	---	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-------

ярдәмче программага 1, 5, 8, 9, 11, 12, 13 нче кушымталарны яңа редакциядә бәян итәргә (карарга теркәлеләр);

ярдәмче программага 15, 16 нчы кушымталар өстәргә (карарга теркәлеләр).

Татарстан Республикасы
 Премьер-министры

А.В.Песошин